

Preambula

Naczelną zasadą dobra dziecka i ochrony jego praw stanowią filar wszystkich działań pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA. Dążymy do stworzenia świata bezpiecznego i przyjaznego dla dzieci. W swojej pracy przeciwstawiamy się wszelkim formom krzywdzenia dzieci a także podkreślamy podmiotowość dzieci, ich partycypację oraz prawo do samostanowienia. Każdy pracownik i współpracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby.

Rozdział I

Wyjaśnienie podstawowych pojęć

- Dziecko – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
- Pracownik – każda osoba zatrudniona w Stowarzyszeniu LUNA na podstawie umowy o pracę.
- Współpracownik – każda osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej a także inna osoba wykonująca działalność na rzecz Stowarzyszenia LUNA np. w ramach praktyk, wolontariatu, programu stażowego, a także członkowie organów Stowarzyszenia LUNA.
- Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka na mocy odpowiednich regulacji prawnych bądź orzeczenia sądu, np. rodzic, opiekun, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy.
- Zgoda opiekuna – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego opiekuna dziecka w bieżących, zwykłych sprawach dziecka oraz zgodę obojga opiekunów dziecka w istotnych sprawach dziecka; w braku porozumienia między opiekunami rozstrzyga sąd opiekuńczy.
- Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko, płeć, wizerunek, wiek.
- Krzywdzenie dziecka - wszystkie formy fizycznego i/lub emocjonalnego złego traktowania, zaniedbywania, wykorzystania seksualnego lub komercyjnego, doznane od osoby odpowiedzialnej za dziecko, której ono ufa lub która ma władzę nad nim, skutkujące faktyczną lub potencjalną krzywdą dziecka dla jego zdrowia, możliwości przetrwania, rozwoju albo godności, a także przemoc rówieśnicza.

Rozdział II

Standardy ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu LUNA:

1. Celem standardów ochrony małoletnich w Stowarzyszenia LUNA jest:
 - 1) zapobieganie łamaniu praw dziecka;
 - 2) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dzieciom;
 - 3) upowszechnianie działań na rzecz ochrony praw dziecka i promowanie kultury pracy opartej na prawach dziecka;
 - 4) zapewnienie, że wszyscy pracownicy i współpracownicy będą realizowali swoje działania z poszanowaniem praw dziecka oraz wartości, które przyświecają działaniu Stowarzyszenia LUNA;
 - 5) zapewnienie, że Stowarzyszenie LUNA będzie podejmować współpracę z partnerami, którzy przestrzegają praw dziecka;
 - 6) określenie zasad interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.
2. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA realizując powyższe cele działają na podstawie obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Stowarzyszenia LUNA, swoich kompetencji oraz zasad współżycia społecznego. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA muszą być zawsze przygotowani do wyjaśnienia swoich działań.
3. W związku z potrzebą wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, realizacji ich przestrzenia oraz ich przeglądu i aktualizacji, w Stowarzyszeniu LUNA powołuje się osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich, do której zadań należy, w szczególności:
 - 1) wprowadzenie w życie standardów ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu LUNA;
 - 2) upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich;
 - 3) określenie zasad i sposobu udostępnienia standardów małoletnich opiekunom dziecka oraz dzieciom, w tym na stronie internetowej Stowarzyszenia LUNA oraz w widocznym miejscu w Stowarzyszeniu LUNA;
 - 4) przygotowanie pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;

- 5) prowadzenie ewidencji pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA, którzy zapoznali się ze standardami ochrony małoletnich;
 - 6) koordynowanie działań edukacyjnych w zakresie stosowania standardów ochrony małoletnich oraz zapewnienie odpowiedniego przygotowania pracowników poprzez szkolenia;
 - 7) przygotowanie pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA do stosowania standardów ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy bądź współpracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach;
 - 8) określenie zasad przeglądu i aktualizacji standardów małoletnich, w tym dokonywanie co najmniej raz na dwa lata oceny standardów ochrony małoletnich w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami;
 - 9) udzielanie wszelkich informacji na żądanie Walnego Zebrania Stowarzyszenia LUNA;
 - 10) prowadzenie rejestru naruszeń standardów ochrony małoletnich i reagowanie na nie;
 - 11) proponowanie zmian w standardach ochrony małoletnich mających na celu skuteczną ochronę dzieci przez krzywdzeniem;
 - 12) podejmowanie innych działań wskazanych w standardach ochrony małoletnich.
4. Osobą odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich jest Prezes Zarządu Stowarzyszenia LUNA.
 5. Standardy w wersji zrozumiałej dla dzieci stanowią załącznik do tego dokumentu.
 6. Udostępnienie standardów w wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA, dzieci, opiekunów dzieci oraz inne osoby, poprzez udostępnienie papierowych wersji standardów ochrony małoletnich w widocznym miejscu, w miejscu w którym Stowarzyszenie LUNA prowadzi swoje działania statutowe.
 7. Szkolenie w zakresie standardów przeprowadza się co dwa lata dla wszystkich pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA.
 8. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich, raz na dwa lata, przeprowadza wśród pracowników oraz współpracowników Stowarzyszenia LUNA ewaluację poziomu znajomości i przestrzegania standardów ochrony małoletnich,

a także potrzebę wprowadzonych zmian w przygotowanych standardach ochrony małoletnich.

9. Zarząd Stowarzyszenia LUNA wprowadza do standardów ochrony małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich.

Rozdział III

Rekrutacja pracowników i współpracowników

1. Rekrutacja odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, które polegają m.in. na wykluczeniu ryzyko wystąpienia zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia ich bezpieczeństwa oraz na poznaniu stosunku kandydatów/kandydatek do wartości, które przyświecają działaniom Stowarzyszenia LUNA, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. W Stowarzyszeniu LUNA pracują bądź współpracują osoby, które podzielają wartości wynikające z niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Podczas rozmowy rekrutacyjnej weryfikowane są wszelkie przerwy w zatrudnieniu bądź edukacji kandydatki lub kandydata.
4. Zarząd Stowarzyszenia LUNA może wystąpić do kandydatki lub kandydata o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc pracy bądź współpracy lub wskazanie danych kontaktowych do tych miejsc w celu pozyskania referencji.
5. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub współpracy z daną osobą Zarząd Stowarzyszenia LUNA ma obowiązek zrealizować obowiązki dotyczące sprawdzenia informacji dotyczących karalności danej osoby, wynikające z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
6. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub współpracy każda osoba zobowiązana jest złożyć:
 - 1) pisemne oświadczenie o toczących się względem niej postępowaniach karnych i dyscyplinarnych oraz pisemne oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
 - 2) pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich i zobowiązaniu się do ich przestrzegania.
7. Wszelkie dokumenty oraz oświadczenia zostają włączone do akt osobowych pracownika lub do innej dokumentacji dotyczącej współpracownika.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznych relacji - pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA, a dziecko

1. Pracownicy i współpracownicy znają i stosują ustalone zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem. Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem obejmują także każdą osobę dorosłą mającą kontakt z dzieckiem na terenie Stowarzyszenia LUNA. Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone podpisaniem oświadczenia w tym zakresie.
2. We wszystkich działaniach pracowników i współpracowników priorytetem jest dobro dziecka i jak najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.
3. W kontakcie z dzieckiem pracownicy i współpracownicy opierają się na poszanowaniu godności dziecka, jego podmiotowości i praw, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do ochrony przed krzywdzeniem.
4. Każdy pracownik i współpracownik ma obowiązek utrzymywania relacji z dzieckiem w sposób transparentny, jawny oraz profesjonalny. Każdy komunikat oraz działanie wobec dziecka musi być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione a także sprawiedliwe wobec innych dzieci.
5. Pracownicy i współpracownicy szanują każde dziecko bez względu na płeć, rasę, język, kolor skóry, religię, specjalne potrzeby, niepełnosprawność, orientację seksualną, tożsamość płciową, przekonania polityczne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, zdolności, status społeczny. Zakazana jest dyskryminacja w jakiegokolwiek formie.
6. Każdy pracownik i współpracownik mający kontakt z dzieckiem ma obowiązek przedstawić się dziecku, jego opiekunowi oraz wskazać jaka jest jego rola w Stowarzyszeniu LUNA.
7. Pracownicy i współpracownicy respektują prawo dzieci do swobodnej wypowiedzi, swobody poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji w formie ustnej, pisemnej bądź za pomocą druku, w formie artystycznej lub z wykorzystaniem każdego innego środka przekazu według wyboru dziecka. Przekazane informacje przyjmują z należytą uwagą, a dziecko wysłuchują z troską oraz uwzględniają jego potrzeby.
8. Każdy pracownik i współpracownik mający kontakt z dzieckiem:
 - 1) zwraca się do dziecka w formie preferowanej przez dziecko;
 - 2) komunikuje się w sposób życzliwy, empatyczny, cierpliwy oraz okazuje mu szacunek oraz je docenia;

- 3) zachowuje uczciwość;
 - 4) zachowuje uważność oraz autentyczne zainteresowanie dzieckiem;
 - 5) używają języka dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka i jego możliwości z uwzględnieniem komunikacji alternatywnej i wspierającej (AAC);
 - 6) przekazuje dziecku i upewnia się, że dziecko wie, że zawsze może zadawać wszelkie pytania;
 - 7) szanuje jego wszelkie emocje.
9. Dziecko ma prawo do poufności ze strony pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA, chyba że dana informacja zagraża jego życiu, zdrowiu bądź jego interesom a dotrzymanie poufności wiąże się ze złamaniem prawa. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.
 10. Pracownik oraz współpracownik nie może ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Dotyczy to wizerunku dziecka, informacji o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
 11. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA nie mogą być uczestnikami żadnych nielegalnych działań, w które zaangażowane jest lub może być dziecko (m.in. podawanie dzieciom alkoholu, środków psychoaktywnych). Nie mogą także takich działań biernie akceptować.
 12. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA nie mogą utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
 13. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA w kontakcie z dzieckiem nie mogą:
 - 1) znieważać, zawstydzają, obrażać, krzyczeć, szarpać, popychać, zastraszać, grozić przymuszać lub poniżać dziecko ani w jakikolwiek sposób naruszać integralność fizyczną dziecka;
 - 2) dotykać dziecka w sposób nieprzystojny, niestosowany, przekraczający granice intymności dziecka;
 - 3) narażać dziecko na niebezpieczeństwo fizyczne lub emocjonalne;
 - 4) manipulować dzieckiem i wywierać na niego nieodpowiednią presję;
 - 5) proponować alkoholu, innych niedozwolonych substancji i wyrobów tytoniowych dziecku oraz używać ich w obecności dziecka;

- 6) używać wulgarnych i niestosownych słów, gestów, żartów;
 - 7) używać obraźliwych uwag;
 - 8) wykorzystywać wobec dziecka relacji władzy;
 - 9) nawiązywać jakichkolwiek relacji seksualnych lub romantycznych z dziećmi (wypowiedzi, żarty, gesty, dowcipy, komentarze, propozycje o nieodpowiednim charakterze, udostępnianie pornografii i wszelkich innych treści i działań o charakterze seksualnym bez względu na ich formę).
14. Zabronione jest przyjmowanie pieniędzy oraz wartościowych prezentów od dziecka i jego opiekunów. Pracownik oraz współpracownik nie może nawiązywać relacji opartej na zależności wobec dziecka lub jego opiekuna ani nie może zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
 15. W sytuacji, gdy konieczna będzie bezpośrednia rozmowa z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych osób z Stowarzyszenia LUNA. Kontakt z dzieckiem na osobności odbywa się za zgodą opiekuna dziecka. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy nie jest możliwe zastosowanie powyższej zasady, pracownik bądź współpracownik ma obowiązek powiadomić o kontakcie z dzieckiem sam na sam oraz o miejscu przebywania z dzieckiem osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich, a w nagłych przypadkach innych pracowników Stowarzyszenia LUNA bądź inną osobę dorosłą odpowiedzialną za dziecko. Z każdej rozmowy z dzieckiem sam na sam sporządza się notatkę służbową, którą przekazuje się do osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich.
 16. Zabronione jest zapraszanie dziecka do miejsca zamieszkania pracownika bądź współpracownika. Spotkanie się z dzieckiem poza godzinami pracy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych może odbyć się wyłącznie za wiedzą i zgodą opiekunów dzieci oraz osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich. Z takiego spotkania sporządza się niezwłocznie notatkę służbową, którą przekazuje się niezwłocznie osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich.
 17. Właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich opiekunami są wyłącznie kanały służbowe. Zabronione jest utrzymywanie indywidualnych kontaktów z dziećmi

przez prywatne kanały internetowe z wyjątkiem sytuacji zagrożenia dobra dziecka. W przypadku nawiązania takiego kontaktu niezwłocznie należy udzielić pomocy dziecku, niezwłocznie poinformować o takim kontakcie osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich oraz niezwłocznie przekazać notatkę służbową z kontaktu z dzieckiem osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich.

18. Kontakt z dziećmi za pomocą kanałów internetowych jest możliwy wyłącznie dla celów edukacyjnych bądź organizacyjnych. Kontakt taki nigdy nie może mieć charakteru indywidualnego a wyłącznie charakter grupowy. Dostęp do tej formy komunikacji musi mieć także osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich. Nawiązanie takiej formy kontaktu jest możliwe wyłącznie za zgodą Zarządu Stowarzyszenia LUNA.
19. Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być adekwatny do danej sytuacji, potrzeb dziecka a także odbywać się za zgodą dziecka. Kontakt fizyczny z dzieckiem nie może być ukrywany. Z każdego kontaktu fizycznego z dzieckiem, poza zwyczajowo przyjętymi, sporządza się niezwłocznie notatkę służbową i przekazuje osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich.

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi

1. Kontakty między dziećmi cechuje wzajemny szacunek, akceptacja różnorodności oraz brak jakiejkolwiek dyskryminacji bez względu na płeć, rasę, język, kolor skóry, religię, specjalne potrzeby, niepełnosprawność, orientację seksualną, tożsamość płciową, przekonania polityczne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, zdolności, status społeczny.
2. Dzieci zachowują się wobec siebie w sposób życzliwy oraz wykazują wzajemnie zrozumienie dla trudności oraz problemów innych dzieci.
3. Dzieci wzajemnie się inspirują, doceniają, wspierają w rozwoju.
4. Dzieci mają prawo do wyrażania własnych poglądów, ocen, opinii z uwzględnieniem szacunku do poglądów, opinii, ocen innych dzieci.
5. Niedozwolone zachowania między dziećmi to w szczególności:
 - 1) używanie wulgaryzmów;
 - 2) wyrażanie się w sposób agresywny, obraźliwy;
 - 3) naruszenie nietykalności cielesnej innego dziecka;

- 4) wyzywanie, ośmieszanie, znieważanie, wzajemnie zawstydzanie, obrażanie, krzyczenie, zastraszanie, poniżanie, przymuszanie;
 - 5) wzajemne dotykanie w sposób nieprzyzwoity, niestosowny, przekraczający granice intymności innego dziecka;
 - 6) niestosowne odzywanie się;
 - 7) rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy;
 - 8) utrwalanie i udostępnianie wizerunku innego dziecka bez jego wiedzy oraz zgody;
 - 9) stosowanie wobec innych dzieci różnych form cyberprzemocy;
 - 10) niestosowne i obraźliwe wypowiedzi, żarty, gesty, dowcipy, komentarze.
6. Dzieci nie mogą być uczestnikami żadnych nielegalnych działań (m.in. podawanie dzieciom alkoholu, środków psychoaktywnych). Nie mogą także takich działań biernie akceptować.
 7. Wszelkie trudne relacje między dziećmi rozwiązywane są z pomocą osób dorosłych w atmosferze spokoju.
 8. Jeżeli dziecko jest osobą pokrzywdzoną bądź świadkiem niewłaściwych zachowań niezwłocznie powinno poinformować o tym osobę dorosłą, w szczególności osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń.

Rozdział VI

Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

Zasady ogólne

1. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA przeciwstawiają się wszelkim formom krzywdzenia dzieci.
2. Podejmowana interwencja ma na celu pomóc dziecku i zagwarantować mu bezpieczne warunki życia, rozwoju oraz zatrzymać krzywdzenie dziecka.
3. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA podejmując interwencję działają w sposób minimalizujący ryzyko doświadczenia negatywnych konsekwencji przez osobę dokonującą zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu dziecka, w szczególności gdy zgłoszenia dokonuje pokrzywdzone dziecko.

4. Procedura interwencji w przypadku sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka uwzględnia obowiązki określone w przepisach prawnych, m.in. art. 240 Kodeksu karnego.
5. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono następujące kwalifikację form krzywdzenia dziecka:
 - 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się na dzieckiem);
 - 2) doszło do zagrożenia dobra dziecka (np. zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka, wymagania przekraczające możliwości dziecka).
6. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono następujące kwalifikację form krzywdzenia dziecka przez:
 - 1) opiekunów dzieci, innych bliskich dorosłych oraz innych dorosłych;
 - 2) pracowników, współpracowników Stowarzyszenia LUNA;
 - 3) inne dziecko.
7. W związku z procedurą interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka w Stowarzyszeniu LUNA zobowiązuje się Zarząd Stowarzyszenia do następujących czynności:
 - 1) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra dziecka;
 - 2) przyjęcie zgłoszenia o sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka;
 - 3) przyjęcie zgłoszenia o posiadaniu informacji o krzywdzeniu dziecka;
 - 4) przekazanie zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji;
 - 5) dokumentowanie przyjętych zgłoszeń;
 - 6) udzielanie wszelkich informacji na żądanie Kierownictwa Stowarzyszenia LUNA;
 - 7) powołanie grupy roboczej celem ustalenia dalszego toku interwencji;
 - 8) udział w grupie roboczej;
 - 9) podejmowanie innych działań wskazanych w standardach ochrony małoletnich;
 - 10) przygotowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa bądź zawiadomienia do sądu opiekuńczego;
 - 11) przekazanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa bądź zawiadomienia do sądu opiekuńczego osobie odpowiedzialnej za złożenie zawiadomienia;

- 12) udzielanie wszelkich informacji na żądanie Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia LUNA;
 - 13) podejmowanie innych działań wskazanych w standardach ochrony małoletnich.
8. Naruszenie obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka stanowi ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych.
 9. Pracownicy oraz współpracownicy, którzy powzięli informacje o sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadają informacji o krzywdzeniu dziecka są zobowiązani do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych oraz pracownikom Stowarzyszenia LUNA zobowiązanych do podejmowania interwencji.
 10. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia LUNA podchodzą z największym szacunkiem i powagą do informacji przekazywanych przez osoby dorosłe, a w szczególności do informacji przekazywanych przez same dzieci.
 11. W przypadku ujawnienia krzywdzenia przez dziecko bądź inną osobę dorosłą należy:
 - 1) zapewnić możliwość swobodnej wypowiedzi;
 - 2) nie oceniać, nie krytykować;
 - 3) zagwarantować bezpieczne warunki rozmowy;
 - 4) wyrazić swoją troskę poprzez niepodważanie prawdziwości przekazywanych informacji;
 - 5) jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę krzywdzenia dziecka;
 - 6) poinformować o sposobie zajęcia się sprawą oraz przekazać dane do osoby, która będzie w Stowarzyszeniu LUNA odpowiadać za przeprowadzenie interwencji.
 12. W przypadku powzięcia przez pracownika lub współpracownika podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka, pracownik lub współpracownik ma obowiązek niezwłocznego sporządzenia szczegółowej notatki służbowej i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń, która podejmuje dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w dokumencie.
 13. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby

(policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej) dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik lub współpracownik, który pierwszy powziął informacje o zagrożeniu, który następnie sporządza szczegółową notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń, która podejmuje dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w dokumencie.

14. W przypadku powzięcia przez pracownika lub współpracownika podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka poza siedzibą Stowarzyszenia LUNA (np. w ramach przeprowadzanych wizytacji, spotkań edukacyjnych) pracownik lub współpracownik, jeżeli nie zagraża to dobru dzieci, niezwłocznie kontaktuje się kierownikiem danego podmiotu informując go o pozyskanych informacjach i podejmuje razem z nim interwencję na rzecz ochrony dziecka. Następnie sporządza szczegółową notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń, która podejmuje dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w dokumencie.
15. Notatka służbowa powinna być niezwłocznie przekazana do Zarządu Stowarzyszenia LUNA.
16. W przypadku uzyskania informacji o podejrzeniu krzywdzenia lub informacji o krzywdzeniu dziecka osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń niezwłocznie powołuje grupę roboczą w skład, której wchodzi:
 - 1) członek Zarządu Stowarzyszenia LUNA;
 - 2) dwóch innych członków Stowarzyszenia LUNA.
17. Grupa robocza ustala dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w dokumencie.
18. Do prac grupy roboczej może dołączyć pracownik bądź współpracownik, który osobiście uzyskał informacje o podejrzeniu krzywdzenia lub informację o krzywdzeniu dziecka.
19. Do prac grupy roboczej nie może dołączyć pracownik bądź współpracownik Stowarzyszenia LUNA podejrzany o krzywdzenie dziecka.

Zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

1. Dziecko, które doświadczyło krzywdzenia nie może być samotne. Powinno czuć ono pomoc oraz troskę ze strony osób dorosłych, w tym pracowników i współpracowników Stowarzyszenia LUNA.

2. Dziecku krzywdzonemu należy okazać życzliwość, empatię, autentyczne zainteresowanie.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych w Stowarzyszeniu LUNA sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka odbywa się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych oraz przyjętymi standardami ochrony małoletnich.
2. Obsługą kancelaryjną jak i merytoryczną ujawnionych lub zgłoszonych sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka mogą zajmować się tylko pracownicy lub członkowie organów Stowarzyszenia LUNA.
3. Wszelkie notatki służbowe mogą być sporządzone w wersji papierowej lub elektronicznej. Każda z tych wersji musi być opatrzona własnoręcznym podpisem bądź podpisem elektronicznym osoby sporządzającej.
4. Notatka służbowa opisująca sytuację podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka zostaje przekazana przez pracownika bądź współpracownika Stowarzyszenia LUNA albo osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń do Zarządu Stowarzyszenia.
5. W przypadku ujawnienia przez dziecko lub dorosłego treści lub zdarzeń nieodpowiednich lub niebezpiecznych w Stowarzyszeniu LUNA związanych z korzystaniem z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu stosuje się odpowiednio powyższe regulacje w zakresie sposobu dokumentowania i zasad przechowywania tych incydentów.

Załącznik nr 1

Standardy dostosowane dla dzieci

 Tutaj każde dziecko jest ważne i piękne.

Szanujemy prawa dzieci, ich emocje oraz poglądy.

Traktujemy dzieci z szacunkiem.

TUTAJ MASZ PRAWO DO:

- informacji o przysługujących Ci jako dziecko prawach;
- bycia wysłuchanym;
- zadawania wszelkich pytań;
- poufności i dyskrecji, jeżeli Twoje dobro i samopoczucie nie jest zagrożone;
- uzyskania pomocy oraz wsparcia;

PAMIĘTAJ, ŻE NIKT NIE MOŻE CIEBIE:

- zawstydząć, obrażać, poniżać
- szarpać, popychać, bić
- zastraszać, grozić, przymuszać;
- dotykać w sposób niestosowany;
- dotykać w sposób przekraczający granice Twojej intymności;
- narażać na niebezpieczeństwo

